APSTIPRINĀTS
ar akciju sabiedrības „Pasažieru vilciens” padomes
2026.gada 8.oktobra lēmumu Nr.5 (protokols Nr. 12)

Korporatīvās pārvaldības politika

I. Vispārīgie noteikumi

1. Korporatīvās pārvaldības politikas mērķis ir noteikt vienotus korporatīvās pārvaldības principus, lai nodrošinātu atbildīgu, godprātīgu, ētisku un caurskatāmu akciju sabiedrības “Pasažieru vilciens” darbību.
2. Lietotie termini un saīsinājumi:
   2.1. akcionāru sapulce – akciju sabiedrības “Pasažieru vilciens” akcionāru sapulce;
   2.2. Ētikas kodekss – akciju sabiedrībā “Pasažieru vilciens” apstiprinātais Iekšējās kultūras un ētikas kodekss;
   2.3. Koordinācijas institūcija - Ministru kabineta noteikta valsts pārvaldes iestāde, kas pilda Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un citos normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus saistībā ar valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldi;
   2.4. padome – akciju sabiedrības “Pasažieru vilciens” padome;
   2.5. Pārvaldības likums – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums;
   2.6. Politika – šī Korporatīvās pārvaldības politika;
   2.7. Sabiedrība – akciju sabiedrība “Pasažieru vilciens”;
   2.8. valde – akciju sabiedrības “Pasažieru vilciens” valde
3. Politika izstrādāta un tajā iekļautie principi ir noteikti, ņemot vērā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksu "Labas korporatīvās pārvaldības ieteikumi uzņēmumiem Latvijā"[1], kā arī citus saistošos ārējos normatīvos aktus un Akciju sabiedrības “Pasažieru vilciens” statūtus.
4. Sabiedrības darbības un attīstības mērķu sasniegšanai korporatīvās pārvaldības pasākumus īsteno saskaņā ar Politikā un citos Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos noteiktiem principiem.
5. Politika ir saistoša visiem Sabiedrības darbiniekiem, valdei un padomei.
6. Politika ir paziņota Sabiedrības darbiniekiem un tīmekļa vietnē pieejama visām ieinteresētajām pusēm.

II. Sabiedrības pārvaldība un attīstības plānošana

7. Sabiedrības 100% kapitāla daļu pieder valstij, un Sabiedrības kapitāla daļu turētājs ir Satiksmes ministrija.
8. Sabiedrības pārvaldi īsteno akcionārs, akcionāru sapulce, padome un valde atbilstoši Pārvaldības likumā noteiktajai kompetencei.
9. Akcionāru sapulces kompetencē esošos lēmumus akcionāru sapulcē pieņem kapitāla daļu turētāja pārstāvis.
10. Sabiedrībā tiek veidota Sabiedrības komercdarbībai, stratēģiskai attīstībai un darbības risku efektīvai pārvaldīšanai atbilstoša un pārskatāma organizatoriskā struktūra.
11. Sabiedrības pastāvēšanas mērķis ir iekļauts vispārējā stratēģiskajā mērķī, ko apstiprina Ministru kabinets.
12. Balstoties uz vispārējo stratēģisko mērķi un Sabiedrības akcionāru sapulcē apstiprinātajā gaidu vēstulē noteiktajiem mērķiem un informāciju, Sabiedrībā izstrādā vidēja termiņa darbības stratēģiju, kas ir piecu

[1] Atbilstoši Ministru kabineta 2022.gada 15.marta noteikumiem Nr.175 “Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrībā un publiski privātā kapitālsabiedrībā piemērojamajiem korporatīvās pārvaldības ieteikumiem

gadu darbības plānošanas dokuments, kur nosaka stratēģiskos mērķus, rezultatīvos rādītājus un rīcību programmas katra mērķa sasniegšanai.

13. Sabiedrības stratēģiju izstrādā valde, ņemot vērā esošo situāciju uzņēmumā, tendences nozarē, biznesa modeli, iespējas un riskus, ieinteresēto pušu gaidas, vides, sociālos un labas pārvaldības aspektus.
14. Padome aktīvi iesaistās stratēģijas izstrādē, apstiprina stratēģiju un uzrauga tās īstenošanu.
15. Valde īsteno Sabiedrības stratēģiju ar padomes apstiprinātu rīcības plānu, reizi pusgadā sagatavo atskaiti par stratēģijas īstenošanas progresu un iesniedz to izskatīšanai un apstiprināšanai padomei. Apstiprināto atskaiti padome iesniedz kapitāla daļu turētājam.
16. Atbilstoši izmaiņām nozarē vai Sabiedrības darbībā valde aktualizē stratēģiju un virza aktualizētās stratēģijas projektu izskatīšanai padomē.

III. Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība

17. Sabiedrības misija, vīzija un pamatvērtības tiek noteiktas Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā.
18. Lai veicinātu pamatvērtību integrēšanu Sabiedrības darbinieku profesionālās uzvedības standartos, valde izstrādā un padome apstiprina Sabiedrības Iekšējās kultūras un ētikas kodeksu, un tas ir saistošs visiem Sabiedrības darbiniekiem, valdei un padomei.
19. Ētikas kodekss palīdz veidot drošu un ērtu darba vidi, noteiktie uzvedības standarti mudina Sabiedrības darbiniekus rīkoties atbildīgi un ētiski.
20. Sabiedrības profesionālās ētikas pamatprincipi ir – taisnīgums, atbildīgums, objektivitāte un neatkarība, konfidencialitāte, godīgums un profesionalitāte.
21. Valde nodrošina, ka Ētikas kodeksā ietvertie principi ir izskaidroti darbiniekiem un Ētikas kodekss ir viegli pieejams visiem darbiniekiem.
22. Ētiskas uzvedības normu pārkāpumus izskata ar Sabiedrības rīkojumu apstiprināta Ētikas komisija.

IV. Iekšējās kontroles sistēma, risku vadība un iekšējais audits

23. Sabiedrībā ir izveidota risku pārvaldības un iekšējās kontroles sistēma, par tās uzturēšanu un nepārtrauktu uzlabošanu atbildīga ir valde.
24. Sabiedrība balsta risku pārvaldības sistēmu uz trim aizsardzības līnijām, efektīvu darbības struktūru, skaidriem mērķiem, stratēģijām un vadlīnijām, kas ir atbilstošas Sabiedrības darbības veidam.
25. Risku vadība ir integrēts un nepārtraukts darbību kopums, kas nav uztverams kā atsevišķa funkcija vai process, bet kā neatņemams lēmumu pieņemšanas posms, kas pastāvīgi notiek visos Sabiedrības vadības līmeņos, sākot ar stratēģijas izstrādi un ieviešanu līdz ikdienas operatīvajai darbībai.
26. Sabiedrības padome uzrauga risku pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmas darbību un tās efektivitāti.
27. Sabiedrības padome apstiprina Risku pārvaldības un iekšējās kontroles politiku, kurā noteikti vienoti risku pārvaldības un iekšējās kontroles vides pamatprincipi, lai savlaicīgi identificētu un uzraudzītu būtiskākos Sabiedrības darbību negatīvi ietekmējošos faktorus.
28. Sabiedrības iekšējās informācijas aprites un kontroles sistēmas nodrošina pārbaudītu un ticamu informāciju komunikācijai gan uzņēmuma iekšienē, gan ar ārējām ieinteresētajām pusēm.
29. Sabiedrības identificētie riski tiek sasaistīti ar iekšējā audita sistēmu, ļaujot risku novērtējumus izmantot arī iekšējā audita darbības plānošanā. Neatkarīgu un objektīvu iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes novērtēšanu veic Sabiedrības Iekšējā audita daļa, un reizi gadā novērtējumu iesniedz izvērtēšanai padomei.
30. Iekšējā audita funkciju īsteno Iekšējā audita daļa, kas funkcionāli atrodas tiešā padomes pakļautībā, bet valde atbalsta Iekšējā audita daļas ikdienas funkciju veikšanu un nodrošina tam nepieciešamos resursus iekšējo auditu veikšanā un ārējo auditu ieteikumu uzraudzības nodrošināšanā.

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

31. Lai nodrošinātu Iekšējā audita daļas neatkarību, padome apstiprina Iekšējā audita daļas nolikumu, pieņem lēmumu par Iekšējā audita daļas vadītāja iecelšanu amatā vai atbrīvošanu no amata, dod piekrišanu valdei iekšējā audita stratēģiskā un gada audita plāna apstiprināšanai.
32. Sabiedrībā ir izstrādāta Iekšējā audita politika, kurā noteikti vienoti iekšējā audita darbības principi un uzdevumi, prasības iekšējā audita neatkarībai un objektivitātei un prasības kvalitātes nodrošināšanai. Iekšējā audita politiku apstiprina padome.
33. Iekšējā audita daļa atbilstoši iekšējā audita stratēģiskajam plānam un pārskata gada auditu plānam veic iekšējos auditus. Auditu apjomu nosaka, balstoties uz iekšējā audita stratēģiskajā plānā noteiktām prioritātēm un riska faktoru novērtējumu.
34. Iekšējā audita daļa pēc katra iekšējā audita veikšanas sagatavo audita ziņojumu, kurā sniedz auditētās sistēmas īpašniekam, valdei un padomei pamatotu, neatkarīgu un objektīvu auditora viedokli par iekšējās kontroles sistēmas darbības atbilstību, resursu izmaksu efektivitāti, ekonomisko efektivitāti un funkcionālo efektivitāti.
35. Iekšējā audita daļas vadītājs sagatavo daļas darbības pārskatu par kalendāro gadu, informē valdi un padomi par iekšējā audita gada plāna izpildi, auditu rezultātiem un izteikto ieteikumu izpildi trūkumu novēršanai, ja tādi ir konstatēti.

V. Ārējais revidents

36. Ar akcionāru sapulces lēmumu tiek ievēlēts Sabiedrības ārējais revidents, kurš sniedz neatkarīgu ziņojumu par Sabiedrības finanšu stāvokli un finanšu pārskatu ticamību un atbilstību normatīvo aktu prasībām.
37. Lai nodrošinātu ārējā revidenta neatkarību, profesionalitāti, ētikas principu ievērošanu, nepieļautu interešu konflikta situāciju, Sabiedrība par ārējā revidenta pakalpojuma sniedzēju izvēlas zvērinātu revidentu komercsabiedrību, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un kurai ir atbilstoša profesionālā kompetence un pieredze, ņemot vērā saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu.
38. Viena ārējā revidenta pilnvaru laiks nepārsniedz piecus gadus.

VI. Padomes locekļu ievēlēšana

39. Saskaņā ar Sabiedrības statūtos noteikto, padomes sastāvā ir trīs padomes locekļi un padomes locekli akcionāru sapulce ievēlē amatā uz pieciem gadiem. Padomes sastāvā vismaz divi ir neatkarīgi padomes locekļi.
40. Padomes locekļu nominācijas process ir objektīvs un caurskatāms, tas tiek īstenots atbilstoši Pārvaldības likuma un uz tā pamata izdoto Ministru kabineta noteikumu, kā arī Koordinācijas institūcijas vadlīniju prasībām un ievērojot korporatīvās pārvaldības labās prakses principus.
41. Padomei kopumā piemīt prasmju, pieredzes un zināšanu kopums, lai efektīvi pieņemtu lēmumus.
42. Katru padomes locekli iepazīstina ar Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģiju, darbības rādītājiem, risku pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu un Sabiedrības pārvaldību.

VII. Padomes un valdes atalgojuma noteikšanas pamatprincipi

43. Padomes un valdes locekļu atlīdzība tiek noteikta saskaņā ar Pārvaldības likumu un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem, ievērojot ieteikumus, kas ietverti Koordinācijas institūcijas izdotās vadlīnijās.
44. Lai nodrošinātu padomes un valdes locekļu atlīdzību, kas ir samērīga un atbilstoša viņu profesionālajam sniegumam, ekonomiskajai situācijai, tirgus praksei un atlīdzības līmenim nozarē, kā arī nodrošinātu caurskatāmu atlīdzības piešķiršanas procesu, valde izstrādā, padome izskata un akcionāru sapulce apstiprina Valdes un padomes locekļu atlīdzības politiku.
45. Atlīdzību Sabiedrības padomes locekļiem nosaka akcionāru sapulce, un atlīdzību valdes locekļiem nosaka padome.

46. Mēneša atlīdzību valdes un padomes loceklim var pārskatīt reizi gadā pēc Sabiedrības gada pārskata apstiprināšanas, kā arī pēc darbības rezultātu apstiprināšanas.
47. Reizi gadā padome ar lēmumu apstiprina valdes locekļa individuāli sasniedzamos mērķus un rezultatīvos rādītājus atbilstoši Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai un kompetenču (atbildības jomu) sadalījumam.
48. Valdes loceklim var izmaksāt prēmiju reizi gadā pēc Sabiedrības gada pārskata apstiprināšanas un Sabiedrības un tās valdes darbības rezultātu izvērtēšanas. Padomes locekļiem prēmijas netiek izmaksātas.
49. Informācija par padomes un valdes locekļu atalgojumu ir pieejama Sabiedrības publiskajā tīmekļa vietnē, un tā ir publiskota Valsts ieņēmumu dienesta publiskojamo datu bāzes sadaļā "Valsts amatpersonu deklarācijas".

VIII. Padomes darba organizēšana un lēmumu pieņemšana

50. Padomes darba organizēšanas un lēmumu pieņemšanas kārtība noteikta padomes apstiprinātā reglamentā, kas izstrādāts, ievērojot Pārvaldības likumā, Komerclikumā un citos saistošajos normatīvajos aktos noteikto.
51. Padome plāno savu sēžu (darba) kalendāru vienam gadam, paredzot padomes sēdi vienu reizi mēnesī. Nepieciešamības gadījumā var sasaukt ārpuskārtas padomes sēdi.
52. Padome notur vismaz vienu atsevišķu padomes sēdi gadā Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas un tās izpildes apspriešanai.
53. Lai izvērtētu padomes darba efektivitāti, padome reizi gadā veic padomes pašvērtējumu, tostarp izvērtējot, vai padomes sastāvam ir atbilstoša pieredze, kompetence un pietiekama kapacitāte. Informāciju par veikto pašvērtējumu un galvenos secinājumus par padomes pašvērtējuma rezultātiem iesniedz izskatīšanai akcionāru sapulcē.
54. Sabiedrības padomē ir trīs locekļi, tāpēc komiteju izveide nav lietderīga.

IX. Interešu konflikta novēršana

55. Sabiedrības padomes un valdes locekļi ir valsts amatpersonas saskaņā ar likumu "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", un ievēro šajā likumā noteiktos vispārējos un speciālos valsts amata savienošanas, ienākumu gūšanas, komercdarbības, dāvanu un ziedojumu pieņemšanas un citus ierobežojumus.
56. Padomes un valdes loceklis nepiedalās tādu lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā, kas ietekmē vai var ietekmēt viņa, viņa radinieku vai darījuma partneru personiskās vai mantiskās intereses. Valdes loceklis par interešu konflikta situāciju rakstveidā informē valdi, kā arī padomi, savukārt padomes loceklis – padomi, kā arī valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvi.
57. Valdes locekļi savā darbībā ievēro Komerclikumā noteiktos ierobežojumus darījumu slēgšanai ar saistītajām personām, kā arī konkurences aizliegumu.
58. Valde izstrādā un padomes apstiprina Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas politiku, kurā tiek noteikti vienoti principi interešu konflikta un korupcijas riska novēršanai, izveidojot, uzturot, pilnveidojot atbilstošu iekšējās kontroles sistēmu, lai savlaicīgi identificētu, izvērtētu un novērstu koruptīvas darbības un interešu konflikta situācijas.
59. Sabiedrībā ir izvērtēti un noteikti procesi, kas var izraisīt korupcijas risku, kā arī identificēti korupcijas riskam pakļautie amati. Šo amatu saraksts periodiski tiek pārskatīts.
60. Sabiedrībā ir ieviesta iekšēja deklarēšanās sistēma, kas palīdz savlaicīgi identificēt interešu konflikta varbūtību.
61. Sabiedrība nosaka "nulles toleranci" pret kukuļdošanu un kukuļņemšanu neatkarīgi no darbinieka amata un nepieļauj savā darbībā korupciju un interešu konflikta situācijas, kā arī sagaida līdzvērtīgu attieksmi un uzvedību no katra darbinieka, klientiem un darījuma partneriem.

62. Sabiedrība iedrošina un veicina trauksmes celšanu par jebkuru prettiesisku vai neētisku rīcību.
63. Sabiedrībā darbojas iekšējās trauksmes celšanas sistēma, nosakot, ka jebkuram Sabiedrības darbiniekam, amatpersonai ir tiesības un pienākums vērsties pret prettiesisku vai neētisku rīcību. Jebkurš Sabiedrības darbinieks, amatpersona bauda aizsardzību pret nelabvēlīgām sekām, kas tam varētu rasties šajā sakarā.
64. Sabiedrības publiskajā tīmekļa vietnē ir nodrošināta trauksmes celšanas iespēja.

X. Akcionāru sapulce

65. Sabiedrības valde un padome virza izskatīšanai akcionāru sapulcē jautājumus, kuri saskaņā ar Pārvaldības likumu, citiem valsts tiesību aktiem un Sabiedrības statūtiem ir akcionāru sapulces kompetencē.
66. Satiksmes ministrija ir noteikusi[2] akcionāru (dalībnieku) sapulces sasaukšanas un dokumentu sagatavošanas kārtību, dokumentu akcionāru (dalībnieku) sapulcei aprites kārtību un akcionāru (dalībnieku) sapulces norises un protokolēšanas kārtību, ko Sabiedrība ievēro.
67. Sabiedrībā nav izstrādāta dividenžu politika, jo dividenžu apjoma noteikšana tiek īstenota saskaņā ar Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto, ievērojot normatīvo aktu[3] prasības.
68. Akcionāru (dalībnieku) sapulce, apstiprinot Sabiedrības gada pārskatu, lemj par dividendēs izmaksājamo peļņas daļu.

XI. Sabiedrības darbības caurskatāmība

69. Valde nodrošina savlaicīgu pārbaudītas, precīzas, objektīvas, aktuālas un nepārprotamas būtiskākās finanšu un nefinanšu informācijas publiskošanu Sabiedrības publiskajā tīmekļa vietnē.
70. Sabiedrība regulāri informē par aktuāliem jautājumiem medijus un citas ieinteresētās puses publiskajā tīmekļa vietnē un tiešsaistes sociālo tīklu portālos.
71. Sabiedrībā ir izstrādāta Komunikācijas politika, kurā noteikti komunikācijas mērķi, uzdevumi, rīcības mērķu sasniegšanai, noteikts iekšējās un ārējās komunikācijas process. Politiku apstiprina padome.

XII. Citi noteikumi

72. Politika stājas spēkā tās apstiprināšanas dienā.
73. Ar Politikas spēkā stāšanos, spēku zaudē ar Sabiedrības padomes 2023.gada 16.oktobra lēmumu Nr.4 (protokols Nr.13) apstiprinātā Korporatīvās pārvaldības politika.
74. Sabiedrības Administratīvo lietu departaments atbild par šīs Politikas uzturēšanu kopumā, un pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi divos gados, to pārskata, lai nodrošinātu atbilstību aktuālajai Sabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai, ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī novērstu identificētos trūkumus.

[2] Satiksmes ministrijas 2021. gada 27. septembra iekšējie notikumi Nr.01-02/31 "Valsts kapitāla daļu pārvaldības kārtība" ar grozījumiem